

Szerkesztőségi iroda:

Rimaszombat, Rimasor 25. sz.
Ide intézendő a lap szellemi
részét érdeklő minden közle-
mény és levelezés.

Bérmentetlen levelek nem fo-
gadtatnak el.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN HÉT VASÁRNAPJÁN.

Kiadó-hivatal:

R.-szombat, Losonezi-utca 24.
sz. **Rábely Miklós** könyvnyom-
dájában. — Ide intézendők a
kiadóhivatalt illető előfizetési
pénz-, hirdetmény-, nyiltér-
és felszólamlások.

Hirdetési díj:

Egy négyhasábos petsor tér-
fogata 5 kr.
Bélyegdíj: minden beiktatás
után 30 kr.

Nyiltér:

Egy sor 20 kr.

Előfizetéseket elfogad: A „Gömör-Kishont kiadóhivatala Rimaszombat Losonezi-utca 24. sz., nemkülönböztetve minden hazai postahivatal. Az előfizetések legezélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhetők. — **Hirdetéseket** csupán csak a kiadóhivatal vesz fel.

Karácsonyi reflexiók.

Ünnepet ülünk ma, nagy ünnepet, szent ünnepet, karácsony ünnepét.

Szárnyakat ölt buzgó lelkünk magára, kibontja azokat; tul emelkedünk a mindennapiság, a forrongó, zajongó élet, a forrongó, zajongó anyagi világ, önző, hazug látkörén, tul e sárgöröngy porfellegén, hogy megfűrösszük lelkünk, a világosság, tisztaság, fenség fény sugar tengerébe, levetjük egy perezre az anyagiság, sokszor oh nagyon sokszor szennyes, sárral bemocskolt palástját, mintha egy benső tűz hevítne, emelne; felrepülünk gondolatban oda, a milliárd világok örök alkotójához, fel az örök istenség, az örök erő magas trónjához, s megtelt, szent, magasztos gondolatokkal elfoglalt szívünk túlaradó hevével, zendül meg ajkainkon a karácsoni ének lélekemelő dallama: „Kisztus urunknak áldott születésén”.

Ezer és ezer, millió és millió ajkon hangzik ma fel ez ének, ezer és ezer, millió és millió szív küldi ma egekbe imáját, oda a szegény, oda a gazdag; oda a bíboros király, s a rongyban nyomorult koldus. Fel az uraknak ura, a királyok királyához, ki támaszta, s szent hitünk, hogy támaszt időről időre messiásokat, szabadítókat, korszakalkotó nagyokat; hogy nyomukba járva, megtisztuljon, átalakuljon a bűn sarában fetregő emberiség, a bűntől sötét világ, az alapjában megingatott társadalom.

Ünnepet ülünk hát ma, lélekemelő, magasztos szent ünnepet. Ez ünnepnapok magukba foglalják mind azt, valami nagyot, valami felségest, az emberi ész, az emberi elme alkotni, teremteni képes.

Oh jelentőségteljes a karácsonyi ünnep, jelentőségteljes annak megünnepelese. Az az igénytelen, bibliai jászol, bizony egy új világ, bizony egy új társadalom bölcsője, az az angyali szózat: „Ne féljétek, mert ime hirdetek nektek nagy

örömet, mely az egész népnek öröme léssen” (Lukács. 2: 10.) bizony a lelki szabadság, az igazság első hatalmas szava, mely megzendült, hogy fényt derítsen a lelki vakság, lelki sötétség zordon éjjelére.

Itt van, a bethlehemi egyszerű jászolban, az isten-ember születése órája perezében van, mind amaz erkölesi, társadalmi átalakulásnak, reformationnak kezdete, melynek feladata leendett s leend, átalakítani teljesen a világot, reformálni az emberiséget; menyországot teremteni itt, melyben az igazság, boldogság örök napfénye világol, melyben megvalósul, határozott kifejezést nyer, a bibliai: egy akol, egy pásztor fogalom.

És nincs erő, nincs hatalom, mely ez átalakulást, ez általános reformatiót, bár megakaszthatja, feltartóztatja talán rövidebb vagy hosszabb időre, végkép megsemmisíthetné, végkép elnyomhatná.

Mit elvesztenek a napok, hetek, visszaadják az évek; miket nem szült az év, megfogannak az évtizedek, évszázadok, nagy eszméktől viselő méhében.

Sohase féltsük az igazságot, ne a messiási munkákat, isteni kéz működik azokban; hasztalan esküsznek össze elenei, az igazságnak győzni kell, győzni fog előbb utóbb; győzni fényesen, hatalmasan; jaj az elnyomottak, de százszor jaj az elnyomónak.

Győzhet a gazság, győzhet az ármány is, ideig, óráig; de bukása elmaradhatatlan.

Nem lehet az ember, nem az emberiség szent ügye játéklapda csupán a vaksors kezében; nem az isten képére teremtett erkölesi valóság, nyomorult eszköz, nyomorult rabszolga, rabszolgája, eszköze, emberfelei, kis és nagy zsarnokai otromba szeszélyének.

Fog jönni, kell jönni napnak, mikor felszabadul e rabszolga, összetöri bilincseit; fog jönni, kell jönni hajnalnak az éjszakára, amikor megzendül a szabadság, a szabadság égi angyalajka, s milliók szívébe gyujt-

ják fel ez égi hangok, a lelkesedés égő, lobogó tűzét.

„A mai társadalom hamis. Egy napon el fog jönni a valódi társadalom. Akkor nem lesznek többé urak, hanem csak szabad emberek. Ez a jövő. Nem lesz többé csuszás, mászás, nem lesz aljasság, nem lesz tudatlanság, nem lesznek igavonó emberek, nem lesznek udvaroncok, szolgák és királyok, hanem csak világosság.”

Útni fog egy óra. A megronthatlan megoldások közelegnek, a levágott körmök újra kinőnek, a kitépett nyelvek szétrepülnek, és a végetlen mindenségben ordító lángnyelvekké lesznek, melyeket a sötétség vihara szerte hord.”

Mondja: Hugo Viktor.

Születni fog megváltó, szabadító; születni szabadság, a rabszolgaság földén, annál fényesebben, minél nagyobb volt az elnyomatás, minél ádázabb a gonoszság akna munkája.

Erre tanít minket ez ünnep, ezt beszélnek nekünk a karácsonyi napok.

Fel tehát! gerjedjen szívünk igaz karácsoni öröme, nyiljanak meg ajkaink, az örök erő, örök gondviselés iránti hálaadásra, zendüljön meg azon a karácsonyi ének, folyjanak egekben annak akkordjai mint szent tenger hullámok.

Karácsony ünnepe, szent ünnep! te a lelki szabadság, örök megváltó világosság születésének, magasztos, felséges ünnepe, üdvöz légy!!

Borsody Béla.

Az új felsőház és a megye.

A főrendiház reformjáról szóló törvényjavaslat, mely különösen a protestánsok figyelmét hívta fel, sok oly dolgot fog megváltoztatni, melyek eddig, mint a jogfolytonosság következményei állottak fenn, de a melyek megváltoztatását a kor követelményei tették és teszik szükségessé.

Nem ezélünk ez uttal e törvényjavaslat taglalásába bo-

T Á R C Z A.

Karácsony est.

Szétteríté az est barna köpönyegét,
Sok ezer csillaggal népesül meg az ég,
Majd felüti fejét napkelet ormára
A szelid, méla hold, az éjnek királya.
Olyan nagy a hideg, hogy a föld is fázik,
S hóruhát öltött fel, mely messze csillámlik.
Sorba itt is, ott is fellobban egy méces.
Eljutott a világ Karácsony-estvéhez. —
— Ugyan ne sajnáljunk egy kis sétat tenni,
Nézzük meg! hogy szokták ezt megünnepeelni?

Félig bedült kunyhó . . . nyitva minden rése,
Kiballik a nyomor sóhaja, nyögése.
Angyalszélid gyermek esd a betegágyon:
„Edes, kedves anyám az Isten megáldjon,
Egyharapás kenyért adj, mert éhen halok!”
— Felsikolt az anya, s a rozant ágyra rogy. —
Recseg a nyomornak koporsó deszkája,
S a kínok gyermekét kész, nyitott sir várja.

Égnek a csillárok, — csillag a nagy terem,
Örömpir ömlik el a vendégseregen.
Nagyszerű ünnepélyt rendezett a gazda.
Tán, hogy a Megváltót fényesen fogadja?
— Oh nem, a szegénynek odakint a helye.
Ki jászolban alszik, az hogy mehetne be.
A földi menyország a szegényt kizárja,
A jutalom, érdem töviskoronája
Óvezi homlokát, — — de az élet mérge
A gyönyörrel ott van a gazdag szívébe.

Sötét hely, elzárt ház, — még méces sem pislog.
Két krajczár egy gyertya, de hiszen az is sok.
Az aranyfény mellett jobb a Jezust várni,
Mint egy kis világot, de aranyt nem látni.
— A Megváltó kopog, „kinesed a szegénynek!”
Hit a fősvény embert sohasem nyéré meg.
Halomra gyült pénzét testével takarja. — —
— A halál kardjának pénz a markolatja.

„Voltam gazdag egykor, a jöttét kifosztott,
A mim volt, vagyonom, darabokra foszlott.
Emlékezz' csak reá, rajtad is segíték,
S most, hogy utóért már engem is az inség,
Karácsony estvéjén adj valamit ennem.
— Lángol a vad harag a kigyuladt szemben:
„Téged nem ismerlek, nem látalak soha!” —
Ez a hálatalanság szívverő ostroma.
— — Tán ha ebe volna, adna neki enni.
A jöttét jutalma egy tövis, — több semmi,

Vigan lobog a tűz, s a kandalló mellett
Lobogó világnál szibong a sok gyerek.
Ma jött el a Jézus áldással megrakva,
Betelt örömmel a ház kiesinyje, nagyja.
Az elégült kebel szivoltarán áldoz.
Rebego imája száll az ég Urához.
Előmlik lényükön a Krisztus áldása,
Szeretet, boldogság mindenik vonása,
Mely keblükbe égi ihletet varázsol,
Egy kis részt a földre az egek honából.
— Lám e kis családot, mily boldogság érte,
Oda a megváltó nagy örömmel tér be.

Megnéztük lélekben szép Karácson estét,
Keves a tiszta szin, sok rajta a festék.

Szabó József.

Karácsonyfa.

Közeledik a nagy nap előestéje. Soha annyi jó gyerekek, mint e napokban, mert a kis Jézuska születésének öröme már készülnek a karácsonyfa, hogy apró gyertyák süriően lobogó fénye között feltárják mind azt a szépet és jót, miről a szülők szeretete gyermekeik számára gondoskodott.

Boldog gyermekek, kiket angyali szeretet vesz körül, hogy ilyen meglepetésben részesülhessenek. Boldog szülők, kik örömben uszó gyermekrezekon láthatják földerülni az áttatlan örömeik menyországát!

Légy üdvözölve karácsony est! Te dicsekedhetel azzal, hogy ha csak pillanatra is, feledteted az elmuló év minden baját, hogy örömet visesz palotába és gunyhóba egyaránt.

eszközök, mert hiszen ez nem hivatalunk; lapunk szűk körét felülmúlja annak részletezése, de ha meggondoljuk, hogy minden újítás a réginek eltemetésénél kezdődik, s a megszokottól való elválás mindig némi fájdalmat okoz, de mert e törvényjavaslat a megyéknek a főrendiházhoz való viszonyát is közelről érintik, bátorságot veszünk megyeink intéző köreinek figyelmét egy pontjára felhívni.

A képviselői rendszer folytán, bár inkább személyi összeköttetésben áll minden választókerület a képviselőházzal s így annak tanácskozáiban, habár közvetve is minden választó részt vesz s legyen az itt alkotott törvény bármily terhelő a választókra, megnyugvást szereznek abból, hogy azok nem nélkülözök hozattak.

A főrendiházban eddig a megyék és nagyobb városok főispánjai által voltak képviselve, mi szintén megnyugtatólag hatott a megye közönségére, mert a felsőházban is volt képviselője, bár nem népképviselői alapon, de mint a közigazgatási kerület legelső hivatalnok vett a főispán a főrendiház tanácskozáiban részt.

Az új törvényjavaslat éppen e jogtól fosztja meg a megyéket. S míg ott a tudomány, hitfelekezettek, születés és vagyon képviselve lesznek, addig a megyék s a nagyobb városok nem.

Ez intézkedés már eddig is több megyének keltette fel figyelmét, sőt e tekintetben Arad és Zemplén már nyilatkoztak is, legközelebb fog nyilatkozni Pest és Borsod. A két előbbi megyék jogainak sérelmét látja a főispánok kihagyásában s azon ohajnak adott kifejezést, hogy minden közigazgatási kerület s a hasonló városok, — ha már a főispánok hivatalból nem lehetnek a főrendiházban tagjai, — tikkos szavazat útján választott tag által képviselhetessék magukat a főrendiházban. Ajánljuk ezt megyeink vezérferfiainak figyelmébe.

Cs.

Bajkor contra Moskovicz.

Azon nagy sajtóper végtárgyalása, melynek előzménye, — illetve háttere — oly nagy feltűnést keltett megyénkben, — mint már jeleztük — e hó 13-án reggeli 10 órakor vette kezdetét a budapesti esküdtszék, illetve sajtóbiróság előtt. A bizonyítási eljárás hosszadalmassága folytán, a mennyiben 27 tanut kellett kihallgatni, reggeli 5 és fél órakor mondták ki az esküdtek a verdiktet s hozhatta meg a sajtóbiróság is ítéletét.

A sajtóperre okot az adott, hogy Moskovicz Géza jogász Bajkor Tamás rozsnói aljárásbíró hírlapilag megtámadta s oly tényeket hozott fel ellene, melyek általános megbotránkozást idéztek elő nemcsak megyénkben de még ennek határain is túl, e mellett oly kifejezésektől hemzsegett e közlemény, melyek művelt ember szótárában vajmi ritkán s akkor is nagy okra találhatnak helyet.

A királyi ügyészség ennek következtében megindította a pert rágalmazás és becsületsértés miatt Moskovicz Géza ellen, s a kassai esküdtszék ez előtt egy évvel vádlottat elis marasztalta, de a Curia a verdiktet megsemmisítette s új tárgyalásra a budapesti esküdtszék delegálta.

A sértő nyilatkozat kibocsátására M. G.-nek okot az adott, hogy atyja a rozsnói biztosító bűnyűgy miatt vizsgálati fogdába helyeztetett s ez ügyben, melynek szálait meg most is homály fedi, éppen Bajkor volt a vizsgálóbíró.

Az esküdtszék megalakulván, a sajtóbiróság elnöke Kriszt J., szavazóbírók Birkman és Mészöly, pótbíró Naményi, jegyzők Krenedics és Rutkai. A vádló szerepét Bakos János kir. alügyész vitte, a védelmet Tauber Leo fővárosi ügyvéd vállalta el.

Első sorban az incriminált közlemények olvastattak fel, melyeket a vádlott magának vallott s értők a felelősséget elvállalta.

Majd a tanúkihallgatás vette kezdetét. Sztarna Márton, Hoffmann Albert, Moskovicz Zsigmond, Friez Andras, Guttmann József, Szakál Ferencz és Keszi Pál József tanúk idéz-

a község minden vámsorompóján azon árszabályok és feltételek, melyek mellett a behordott fa és gabonaművek után helyi-pénz és esetleg elméresi díjak szedhetők. A harmadik utasítás pedig aziránt intézkedik, hogy az esti iskolába járó iparos — de vasott — inasok tolongásától, larmájától, rakonezatlankodásaitól a békés polgárok, nők, nyugalma megkíméltesse. — Nemkülönbön eltöltatik bizonyos gyanus egyének éjjeli esatagolása, a nyilvános helyek zárórán túl nyitva tartása, mely tilalom áthágói ellen a papíron már rég alkalmazásra váró szabályok kímélet nélkül végrehajtandók.

Ezek után következnek azon intézkedéseket tartalmazó felhívások, melyek a közművelődési intézmények gyarapítását, sőt szaporítását is ezélezzik. Ott van a felhívás a megyei múzeum, a közművelődést terjesztő egyesület érdekében, maga hatóságunk járván elől a jó példával úgy, hogy az egyletek alapító tagjai közzé 100—100 forinttal lett belépését kimondja. De még tovább is megy: kimondja, hogy az ipartestület megalakítását ezelszerűnek, szükségesnek elismerván, minden ez irányban mozgalmat erkölcsileg hathatósan támogatni kötelességének tartja.

Ezek az ajándékok csak belsőleg becsesek, de vannak külsőleg is diszesek. Ott egy hatalmas terv, az állandó színház terve, költségvetése. Mintegy 30000 forintba kerül a helyen és építési anyagon kívül, mit a község fog ajándékozni, a költségek részvény, sorsolás útján szerezhetnek be. — Ott van az úszoda terve, melyhez a kiadások már biztosítva is. Ott az arvház, mely méltán sorakozik a törvényszéki palotához és a katonai laktanyák épületejéhez. Az utcák, terek befásítása, posványos vizek levezetése, esatornák építése, a főtér meg-szabadítása minden oda nem tartozó szeméttől, hulladéktól és mozgó telepektől, a járdáknak megszabadítása télen a jégburkolattól, vagy legalább beszórása olyan anyaggal, mely láb-, nyak- és egyéb töréstől megmentheti a kenyeret után szaladgálót; — mindmegannyi mellőzhetlen feltételei a közegészség biztosításának, elhatározza elannyira, hogy létesítésük ezután már csak rövid idő kérdése lehet. S mindez bevilágítva, körül ragyogva az önzetlen munkásság, szakértelem, s a polgárerények legdicsőbbje, a nemzet és honszeretet lángjai által!

Irigylésre méltó karácsonyfa! boldog Pipipócs! Ilyenről más helyen csak álmodni lehet, pedig de sok elkendő volna jó Magyarországon!

tettek be, kik egytől egyik terhelőleg vallottak a vádlóra nézve, a mennyiben azt állították, hogy a kihallgatás alkalmával fenyegették és sértő kifejezésekkel lettek illetve a vizsgálóbíró részéről, mely ellen vádló csak azon állítással állhatott elő, hogy e tanúk, Szakál kivételével, egytől-egyet vádlottak voltak a biztosítási bűnyűgyben.

A következő tanúk voltak: Figuli János, id. Keszi Andras, özv. Gaál Józsefné, Koller Károly, Guttmann Józsefné és Moskovicz Béla, kik ugyanazt erősítik mit az előbbiek mondtak, míg Moskovicz Béla, a vádlottnak testvére beismeri, hogy atyja helyett ő állította ki a biztosítási béczékat.

Majd kihallgattnak: Molnár József Ede, Szóják Endréné, Mojzes József, Lóga Bálniné, Glasz Józsefné, Cseh István és Demeter Lajos, kik az utóbbit kivéve, erősítik, hogy kihallgatásuk alkalmával velük gorombán bánt, de tetteg egyiket sem bántalmazta.

A következő tanu Beresényi Lajos ügyvéd, tisztességtelen embernek, gorombasága által imponáló bírónak ismeri Bujkót. A közönség nagy része megveti. Nyilvános helyen lovagiatlan embernek nevezte őt, de úgy ütötte el a dolgot, hogy bepanaszolta az illetőt.

Bajkor: Ennek az urnak minden szava ferdítés és rágalom; ellenem szór minden vádat, mivel rettenthetetlen szigorral alkalmazom a paragrafusokat. Ez ur ellen különben majd utólagosan hamis eskü miatt följelentést fogok tenni.

Szegő Gusztáv ügyvéd részben megerősíti az előbbi tanu vallomásait.

Bárdossy Pál ügyvéd Bajkort következőleg jellemzi: Munkaképes ember, de az ügyfelekkel „komiszul“ bánik el. A bélyegleáztatásról tudomással bír. — Bajkor kijelenti, hogy Bárdossit hamis tanúzás miatt följelentette.

Az elnök a közönséget, mely több ízben zajosan ad tetszésének vagy nem tetszésének kifejezést, erélyesen rendre-utasítja.

Tóth Pápai Soma kir. aljárásbíró Szerencsen. Bajkor Tamás bírótársával egy időben ellenséges lábon állt. Bajkor abban a szerencsétlen helyzetben volt, hogy őszinte baráti lábon senkivel sem állott. Mint hivatalnok bámulatos szorgalmu ember volt. Modorára nézve durva. Bírói tisztében nem járt el humánusan, még ott sem, a hol igazságos. Nem áll, hogy a társaságokból ki volt zárva. Midőn az elnök, azt a kérdést intézi a tanuhoz, mely Bajkossal való viszálykódására vonatkozik, a tanu e kényes kérdés alól fölmenteni kéri magát. — Elnök: Mivel a kérdés a védelem részéről fölvetett, ez nem áll jogában. — Bakos ügyész: Méltóztassék a tek. törvényszék megkérni a tisztelt védő urat, álljon el emberbaráti szempontból e föltett kérdéstől. — Tauber: Az ügyész ur protekciója folytán elállok. (Derültség.)

Kubinyi Géza rozsnói szolgabíró Bajkort jellem nélküli, lovagiatlan embernek tartja. A tanu volt Fodor Károly ügyvéd segédje, aki haszontalanul provokálta az aljárásbíró. Megerősíti, hogy Bajkor pandurokkal kísértette magát.

Bajkor Tamás kijelenti, hogy azért szállította fel nem ő, de a járásbíró a kapitányt, hogy gondoskodjék személye biztonságáról, mert az tényleg fenyegetve volt. Moskoviczot is a kapitány vezette el. Moskovicz e miatt följelentést tett, s ezért most hamis vád miatt vizsgálat alatt áll.

Szepesy Károly ügyvéd nagyjában úgy vall mint Kubinyi. Nagyon kedvezőtlenül nyilatkozik Bajkorról, hazug embernek mondja, a ki Rozsnón minden jó társaságból ki van zárva. A kir. ügyész kérdésre kijelenti, hogy háromszor vagy négyszer Bajkor ítélete folytán bűnyűgyben volt elmarasztalva.

Bakos kir. ügyész bemutatja az igazságügyminister utasítását, hogy rágalmazás miatt a kir. ügyészség tanu ellen keresetet indítson.

Erre éjfel után kettőfél órakor szünet következett, mely után a vád- és védbeszédnek kezdődtek.

Bakos kir. alügyész védbeszédében kimutatja az incriminált cikkeket Bajkor ellen felhozott alaptalanságát, idéz a hirhelt biztosítási bűnyűgyből egyes részleteket, s ügyesen állítja az esküdtek elé Bajkort mint honvédet, kit a szabadságharcz leveretése után a zsandárok közé soroztak be s ezt szeméremre hanyják, holott érte csak dicséretet érdemel; megezáfolja azokat, melyek ellene visszaélés és erőszakosság miatt felhozottak s kéri a vádlott elmarasztalását.

Tauber Leo védő általánosságban beszélt s csakis a vádlott jóhiszeműségére hivatkozott s arra, hogy őt a fiui szeretett vezette, mert Bajkorban családja üldözötét látta, így kéri felmentését.

A válasz és viszonzás után az elnök 10 kérdésben összegezte a tárgyalás eredményét, mire az esküdtek visszavonulván háromnegyed órai tanácskozás után Borbás Gáspár elnök kihirdette a verdiktet, mely szerint az esküdtek mind a 10 kérdésre 12 igennel feleltek.

A közvádó, nem levén feladata a bosszuállás, nem kér a vádlottra szigorú büntetést. A pörnek ezéja az volt, hogy megmutassák, Bajkor járásbíró büntetlenül rágalmazni nem lehet.

A védő tekintettel az enyhítő körülményekre, a btkv. 92-ik §-ának alkalmazását kéri.

A törvényszék az esküdtszék határozata alapján hozott ítélettel Moskovicz Gézát a becsületsértés eszményi bűnhalmazatával komplikált rágalmazásban mondtotta vétkesnek s ezért tekintettel a vádlott fiatal korára s arra, hogy fiui kegyelet vezérelte, 8 havi fogházban, 500 frt bírságban, vagy ennek be nem hajthatása esetén újabb 50 napi fogházban, végül 2453 frt 72 kr. költségben marasztalta.

A védő semmisségi panaszt jelentett be. A vádlottért, hogy szabadlábban maradhasson, védőjén kívül, a kiüresedett teremben nem akadt jótálló s ezt a törvényszék csak 24 óra tartamára fogadta el. Moskovicz Zsigmond kezssége nem fogadtatott el.

Levelezések.

Hanva, 1884. december 19.

T. Szerkesztő ur! Gömörmegye néptanítói karának nagy, a hanvai egyháznak pótolhatlan vesztesége van. Nemes hivatalában összetört tanítója: Győry János kiszüvedett. A mily zajtalanul működött ő, nagy Tompánk lelki barátja s méltó társa a nép erkölesí nevelésében, ép úgy meggyőződhetett az, ki áldásos működését figyelemmel kísérhette, arról, hogy sarkalatos igazság Nagy Frigyesnek azon arany mondása: „az állam első hivatalnok a néptanító.“

Valóban elszomorító, hogy — dacára az ezen téren is kétségtelen haladás és jobbulásnak — ezen első hivatalnokok — kik Poroszországot a világ első államaivá tették — még mindig e culturalis haladásra annyira reá szorult Magyarországon mostoha gyermekei!

Szomorú tanúbizonysága volt ennek az elhunyt nemes férfin. Évektől óta emésztő tüdőbajban sinlődvén; kénytelen volt huzni az igát, mert 100 frt nyugdíj egy emberélet küzdelme díjjául nem elég arra, hogy egy megtört beteg agg belőle megélhessen, habár annál megint több, hogy mellette az éhhalál válthassa meg kínjaitól. Tehát ő huzta igáját, nemesen, fáradhatlanul, kimerülve, de panasz nélkül. S megvagyok arról győződve, hogy nem a nagy testi szenvedés, nem is a társadalom mostoha hálátlansága fáj neki annyira, mint az, hogy a megtört testben beteg lélek nem bírta immár kötelességét teljesíteni, a mint ezt tenni akarta, a mint erre őt hivatása (mert nála a néptanítás tövises pályája nem hivatal, de nemes hivatás volt, mely őt az exmittalt káplánt, a magasabb műveltséggel végzett akadémikust e hálátlan pályára vonta) — lelkesítte. A lelkiismeretes orvos szigorú tilalma dacára addig tanított, míg roskatag lábai a tanterembe vonzólni bírták. Most már nyugszik ott, hova kívánczolt, kedves neje s fiya mellett.

Ifjú kartársai! a jövő nagy hivatásu munkásai! kiknek helyzete már könnyebb, mert mire ti megvénültök, a nyugdíjalap már nem alamizsnát, de valódi megérdemelt segélyt fog nyújtani, lelkesedjétek a kevés dícsőséggel járó röges pályáját nemesen megfutott kartársatok — hivatása mártírjainak — magasatos példáján!

Én pedig, kinek gyermekeit egy időben az elhunyt ügy tanította, hogy ezek az óra végén igyszóltak: „ne menjen meg édes Győry bácsi,“ fájó szívvel s elborult lélekkel mondok örök búcsút annak e pár sorban, — ki valóban nagy és nemes vala — mert tövises pályáját, kötelességét lélekben híven s nemesen teljesítette. Nyugodjál megérdemelt békeben nemes, sokat szenvedett, szeretett öreg barátom! A gondviselés pedig adjon e hazának sok hozzád hasonlót.

Id. Hanvay Zoltán.

Értesítés és nyugtázás.

A tanítók magasabb tanintézetet látogató gyermekeit, továbbá azokat özvegyeit, árvaít segélyező Eötvös-alapra befolyt megyénkben t. é. január 10-iktől 1876—82. évi tagsági díj fejében Demeter L. bátkai tanítótól 7 frt. 1878—81-re Nagy Lajos lénártfalvi tanítótól 4 forint., ifj. Járóssy Endre tiszlezei, Ertl Heribert nándorvölgyi, Kopperdán E. pohorellagyári, Bahéry S. pohorellai tanítóktól 1883-ik évre 1-1 frt, Mares János berzétei és Demeter L. bátkai tanítóktól 1884. évre 1—1 frt, összesen 17 frt tagdíj, továbbá mint adomány a rozsnói járáskör gyűjtése 3 frt 31 kr. s Bellanyi I. markuskai tanító lakadalmán 1 frt. Eddigi összeg 21 frt 51 kr. Mely alkalomból felhívom az ezen országos alapot eddig támogatott vagy ezentul támogatni kívánó tanítókat s partfogókat, hogy a f. évi 1 frtnyi tagsági illetéket vagy gyűjtött adományait legkésőbb 1885. évi január hó 5-ikeig hozzám be- küldeni sziveskedjenek.

Rimaszombat, 1884. évi december 16-án.

Groó Vilmos, kir. tanfelügyelő.

Felhívás.

A nagyméltóságú földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium 57510. számú magas rendelete folytán van szerencsém a gazdaközönséget és az illető érdekelteket tisztelettel értesíteni miszerint:

A földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium a budapesti állami közép ipartanodában a lokomobil és eséplőgép kezelők számára tanfolyamot rendez, a mely a jövő 1885. évi január hó 5-ik napján fog megnyitattni s ápril hó 15-ik napjáig tart.

E tanfolyamon a gőzmozgony (locomobil) és a különböző eséplőgépek szerkezete és kezelése fog taníttatni.

A tanfolyamra felvétetnek a gazdaságokban alkalmazott kovácsok, ezek segéde, okleveles gazdák, valamint oly gazdák is, a kik a természettani tudományokból annyi ismerettel bírnak, hogy a tanfolyamot sikerrel hallgathatják, végre géptulajdonosok.

A tanítás díjmentes.

A belépőtől kívánatik erkölesí bizonyítvány és az, hogy irui olvasni tudjanak.

A beiratások az intézett helyiségében (VIII. ker. bodzafa-utca 28. sz.) f. é. december hó 15-ik napján kezdődnek, s jövő évi január hó 5-ik napjáig tartanak.

A vidékiek okmányaik beküldése mellett levél útján is beirathatják magukat s csak a tanfolyam megnyitására kell Budapestre utazniok.

A felvételre jelentkezők főnökeiktől igazolványt tartoznak elmutatni jelenlegi alkalmaztatásukról.

P.-Apáti, 1884. december hó 16-án.

Vajda Gyula, gazd. egyll. titkár.

Közönség köréből*)

Több ízben tapasztalva, hogy a korsolya-egy-let közgyülése nem látogatottak, mert nem idényszerűleg tartatnak meg, — azon szerény kérdést bátorodom a tisztelt választmányhoz intézni: nem látná-e ezelszerűnek az az idei, avagy legalább a következő közgyüléseket teli időben megtartani, már csak azért is, mert ilyenkor a jégpálya használata — tehát a közvetlen ezél iránti érdeklődés nagyobb mérvű lehnt, mint tavasszal, mikor a zárt szoba levegője már kevésbé kellemes?

Korcsolyás.

Hírek és vegyesek.

Boldog ünnepeket! A karácsony szent ünnepe itt van, ifju és öreg, gazdag és szegény siet ismerőseinek, barátainak rokonainak boldog ünnepet kívánni. Mi, kik a közügynek vagyunk szerény munkásai, nem róbatjuk le személyesen e kötelességet azok iránt, kik vállalatunkban a legjobb akarattal támogatnak és támogatnak, hanem e helyen fejezzük ki szívünk

*) E rovat alatt közöltekért nem vállal felelősséget

összinte kívánatát mindazok iránt, kik lélekben velünk éreznek, velünk gondolkoznak. Legyen e karácsonyi ünnep reájok nézve a boldogság kezdete s hajlékaikban állandó lakot találjon az ő és ujjvilág „Krisztus”-a!

Eljegyzések. Perjéssy Ilona kisasszonyt, Perjéssy János városi polgár kedves és szép leányát e napokban jegyezte el Káposztássy Ferencz kékkői gyógyszerész. — Barányi Erzsike kisasszony, Barányi Gusztáv polgártársunk kedves és művelt leánya Szabó Lajos budapesti tanárral e napokban váltott jegyet.

Halálozás. Vettük a következő gyászjelentést: A losonczy m. kir. állami főgymnasium tanári kara megszorodott szívvel jelenti jeszenői Jeszenszky István, nyugalmazott tanárnak élete 56-ik évében, f. hó 11-én, reggeli 7 órakor, éven át tartó szenvedések után, végelegyengülésben történt elhunytát. A boldogult hült tetemei f. hó 12-én, d. u. 2 órakor fognak a losonczy ágostai evangélikus templomból, az örök nyugalom helyére kísértetni. Losoncz 1884. decz. 11. — Béke lengjen a sokat szenvedett porai fölött!

Helyreigazítás. Lapunk közelebbi számában közöltük azon polgártársaink névsorát, kik áparhatósági megbízottakul lettek beválasztva, de nem jeleztük azt, hogy a hat utolsó, a 20 rendes megbízott után, legtöbb szavazatot nyervén, pótagul tekintendő.

Korcsolya-egyletünk jégpályája ma nyílik meg d. u. 2 órakor, ha ugyan az időjárás szeszélye, mint ma egy heté „spongyát,” az az új vastag hóréteget nem dob a számítás fölé. Ha kedvező lesz az idő, Danko Ernest kedvelt zenekara is azon lesz, hogy a közönség felmelegedjék ez életrevaló egylet nemes céljai érdekében.

A helybeli iparos segédek önképző és segélyegylete szokásos téli táncvizalmát 1885. évi február hó 1-ső napján rendezdi. A mint értesültünk, lehetőleg zártkörű lesz e vizalom és igen helyesen, mert végre is ideje, hogy minden árkölesi testület, ha mindjárt iparosoké is, — becsére, jó hírre féltékeny legyen.

Nagy sikasztás. Bécsben e hó 18-án pénztári vizsgálatot akart tartani az alsó ausztriai leszámítoló társaság vizsgáló bizottsága, azonban ezt megelőzőleg délelőtt 10 órakor Jauner Lukács a váltóleszámitoló pénztár elnöke s igazgató helyettes elűnt. Az eltűnés óriási izgatottságot idézett elő, hivatalos személyek vizsgálták át az eltűnt vezetése alatt állott pénztárt s több mint 2 millió hiány találtak, melyet az illető állítólag egy Kffuler Jevü ismeretes váltóleszámitoló ügynökkel folytatott szédelő spekulációknál vesztett el. Az eltűnt helyettes igazgató Kierlingben a temetőkerthben agyon lőtte magát.

Sपालatóban Bullies Ferenc tanár felfedezte IV-ik Béla királyunk leányainak hamvait; kik a tatárok elől menekülve ott hunytak és temetettek el.

Parviadal vétsége miatt állottak e hó 19-én a pestvidéki törvényszék előtt Bolváry Zahn István és Törley Antal, ki mint vasúti mérnök városunkban huzamos ideig működött. A törvényszék midkettőt a lapunkban is ismertetett párbaj vétségében bűnösnek találta s Bolváryt 14 napi államfogházra, Törleyt pedig 50 fnt pénzbírságra ítélte.

Elített pánszláv pap. Laciák Emilt, ki Mockovesák főesperest ez év január 18-án brutálisan megtámadta saját hivatalos helyiségében azért, mert arra figyelmeztette, hogy Magyarországon a hivatalos nyelv a magyar, a kir. kuria becsületsértésben találta bűnösnek s 500 frtra, nem fizetés esetében 50 napi elzárásra ítélte.

Egy tehetséges ifjonez került e héten a helybeli kir. törvényszék atyai gondviselése alá, ki valódi tehetségről tanuskodó ügyességgel vette magához Hez M. kiskereskedő napi pénztárát úgy, hogy a bolt közvetlen közelében tartózkodó család csak zárlatkor vette észre a hiányt. Hanem alkalmasint nem első esznye volt ez az enyvek, festékek és gyaluforgácsok növendékének, mert elég volt a gyanu, hogy zsákmányának sokáig ne örülhessen, mivel károsult meglátta nála a szivardobozt, mely a pénzzel együtt eltűnt, s melyen némi számszámjegyek igazolták az ugyanazonosságot; így a készpénzbeli kár csak pár forintnyi tiz-, huszkra záros. Talán még nem lenne késő e fiatal szarkát javító intézetbe küldeni, mielőtt a vének vétképen kitanítanak arra, hogy nem jó ám a „cassa”-t megtartani, ha még olyan tarka ts.

„Poszkiszli” kicsiben. Egy vidéki kereskedő itteni hitelezőjének öt pecsétes levélben 16 fnt s néhány krnyi összeget küldött posta útján vévény mellett. A czimzett, hogy a kézbesítési díjat kifizethesse, — mert épen nem volt nála apró pénz — tanuk előtt felbontotta a borítékot, ez pedig néhány sorból álló üres levélben kívül semmit sem tartalmazott. Miután a levél sértetlenül érkezett, s a küldő erősen állítja, hogy a pénzt a borítékban elhelyezve megküldötte, most a kir. ügyesség feladatává lett megfejteti a titkot, hogy miképen juthatott e néhány forint a híressé lett „poszkiszli” sorsára? Az adós ellen terhelő gyanualapot nyújt azon körülmény, hogy a feladási vévény elveszett, a levél pedig ugyanazon sulylyal érkezett, a minőben a postahivatal által felvételtett.

Az új emberek ellen több oldalról érkezett hozzánk panasz, állítván, mintha a városi italmérsi jog bérlőjének egyik megbízottja, „tilos bormérés ürügye alatt, felhatalmazás nélkül, magán lakba hatolt, a vásárlókat megrendelésre szállított fa után helypénzt, el nem mőrt gabonane-mű után pedig mérési díjakat szedett volna. Mindenesetre jellemző, hogy ilyes panaszok a multban fel nem merültek; de ha most igazolhatók lennének, ugy ezeket gyökéren orvosolni hivatott csak a hatóság, kiről fel kell tennünk, hogy a polgárok jogainak tiszteletben tartását is figyelemmel kísérendi. Egy kis éber felügyelet sem a közönség-, sem a bérlők érdekében nem fog ártani.

CSARNOK

A megirigyelt bajusz.*)

— Egy vén honvéd jegyzeteiből. —

Irtá: Szabó József.

Mikor én olyan süldő deák voltam, ott laktunk a szőke Tisza partján, a magyar alföld fővárosában. Utam az iskoláig

*) Mutatvány Méhner Vilmos kiadásában megjelent „Képes Családi Naptár”-ból.

azon az üres téren vezetett át legközelebb, melyen most — a nagy árvíz után — a díszes honvédtiszt lakot emelkedik: hirdette a világnak, hogy a népközelet és a király szó, mily rövid idő alatt tudnak semmiből is nagyot teremteni.

Ez lett volna, mondom, a legrövidebb út, de én mégis mindig vargabetűt csinálva, a sörház-utczán kanyarodtam oda. Vala pedig ennek a vargabetűnek egy deák-emberre nézve vajmi fontos oka. Ott állt a vonzó-mágnes Bódiné nagyasszony leányiskolája képeben az úteza szegletén,

Volt Bódiné nagyasszonynak két szép szőke leánya, meg egy virgoncz fia, Muki, az én kenyeres pajtásom.

Bódiné nagyasszonyom szentül azt hitte, hogy én csupán csak Muki kedvéért járok a házhöz. Hej! pedig csak egy deák-ember a megmondhatója, hogy mily jól esik az, ha néha azokból a szép, nevető, kék szemekből egész valónkát átjáró villanyos szikra repül felénk. Mert, bármit mondjon a természetudomány, azt tapasztalásból tudom, hogy nincs jobb vilanyvezető a férfiszívnél... a meddig fiatal. Hát még a leányé!

Egyébiránt, csupán ennyiből állt a viszony köztem és Malvin kisasszony között, ki talán nem is gyanította, hogy az ő gömbölyű orezácskaja még áltomban is ott lebeg előttem szüntelen.

A leányiskolával szemben állt egy emeletes épület — ez időben a gymnasiumon kívül egyedüli a környéken. A ház földszintjén egyik szobáját két fiatal bölcsészethallgató lakta. Az egyik a temesvári polgármesternek a fia volt. Györgynek hívták. Szép, szabályos arcát gondozott kis bajusz tette férfissá. Ez a bajusz lett az én irigységem tárgya, de hogy is ne! Tessék csak meghallgatni.

György — még ma sem tudom megmondani miért — minden este nyitott ablaknál szokott fuvolázni. Hogy szépen tudott fuvolázni — különösen azt a nótát: „Oh jer ablakodra kedves” — az bizonyos, mert a szép Bódi-nővérek órákig elhallgatták volna az ablakon kikönyökölvé. De én is usztam ilyenkor a boldogságban — bár engem Malvin kisasszony észre sem látszott venni, — mert az ő közelében szihattam a „boldogság levegőjét.” Boldog voltam, mondom; csak Muki esetlen tréfái boszantottak néha.

Egy este Malvin közelében álltam. Hallgattuk a szép dalmatot, mit az esti lég oly andalítólag közvetített felénk. Egyszerre a szép leány lihegő kebléből nehéz sohaj tört magának utat. Hirtelen — mintegy öntudatlan — ragadt meg a karomat és felkiáltott:

— Oh be szép! Ugy-e szép? Nemde te is osztod nézetemet Krisztinám.

Mikor észrevette tévedését, — hogy nem nővérenek beszél — fülig elpirult.

— Tud-e ön fuvolázni? — kérde, csakhogy szóljon valamit.

— Nem tudok. — volt szomorú válaszom — de ha önnek tetszik, megtanulok.

— Oh nekem mindenesetre tetszeni fog.

Másnap felkerestem a belvárosi templom zenekarának fuvolását.

— Uram, képes-e ön engem megtanítani fuvolázni? — szavakkal rontottam be hozzá.

— Ha van zenei érzéke.

— Azt nem tudom. De akaratom van.

— És ha van finom hallása.

— Az van uram, mert a messze kertekből most is ide hallom a békák brekégését. De még az is meghallom mikor a lepke szerelmet vall imádotjának. (Mondtam volna már én még képtelenebb dolgot is, csakhogy el ne utasítson.)

— No jó, hát tegyünk próbát mindjárt — szól mosolygva, ha ugyan mosolygás számba megy, egy haresaszaj mosolygása. És kezembe nyomta a hangszert.

Eleintén nehezen ment, de sarkantyuzott az a tudat, hogy majd mint örül a meglepetésnek Malvin kisasszony. Mert titkoltam még Muki előtt is a dolgot.

Fujtam aztán éjjel-nappal, nagyanyám nem kis bosszúságára, kinek kedvencz „czirnos”-a, egészen neki vadult a zürzavaros hangoktól, ugyanyira, hogy eleintén egyszer az ablaküvegen keresztül menekült a szabadba.

Két hónapi szorgalmas tanulás után meglehetősen elbillegettem az „Oh jer ablakodba kedves”-t.

Eljött a kedvező alkalom is, Malvin nevenapja.

Este tíz órakor neki vetettem hátam a templom előtt levő Mária-szobor mellett örködő szent Sebestyénnek és rágyújtottam.

Alig hangzottak el az első futamok, mind a két ház ablakán átderengett a meggyújtott gyertyavilág.

Malvin ablaka kinyílt, de kinyílt az ifjú bölcsészé is. Amaz azt hitte, hogy sokszor megcsudált szomszédja adja az szál éjzenét; emez pedig azt hihette, hogy valaki őt csufolja ki.

Mikor aztán beledugtam a dícsőséggel, s elhagytam a szent Sebestyénnel barátságosan megosztott helyet, a falak mellett vonultam Malvin ablaka közelébe. Vajjon mit beszélnek?

— Nagyon szép volt — szól nővérehez örömteli hangon — kár, hogy nem mutatja magát. Nagyon szerény, még a köszönet elől is kitér.

De én csak nem mutattam ám magam.

Ami pedig jatekomat illeti, rosz, épen nem lehetett, mert szent Sebestyén ábrázóján nem látszott meg másnap, hogy jobban elvolna keseredve.

Nagy sokára aztán kialudt mind a két szoba világa.

Másnap következő párbeszéd fejlődött ki Muki pajtásom, meg a nénye között:

— Muki te! tudod-e, hogy ma turós-lepényt sütött a mama.

— Már hogy ne tudnám, hiszen loptam is már belőle egy darabot.

— Akkor nem is kapsz hát többet. Megbűntet a mama.

— Bizony az nekem elég baj lesz.

— De te Muki. Van nekem belőle egy szép darab, és én azt neked adnám, ha egy kis szívességet tennél.

— Oh Malvinkám, csak szólj mit tegyek. Ha parancsolod, azt a esőkaftut is lehozom a ráciz templom tornya tetejéről. Csak ezt a levelet vidd át, akinek szól.

— Ide vele, de ám a lepényt is.

Muki egyik kezében a levéllel, a másikban meg a lepénnyel lépett ki a kapun, a hol én őt vártam.

— Hová loholsz Muki?

— Oda ni — szól az átelleni házra mutatva — annak a lógyilkos (logikus) vagy vízi kos-(fizicus)nak kell átadnom ezt a levelet.

— Micsoda levél az hé?

— Malvin küldi.

— Adszá, hadd látom.

— Nesze. Aztán át is adhatnád az illetőnek.

A levél borítékján ez volt a czim: „Az én esti megtisztelőmnek.”

Tyhű! Már most mit csináljak. Hisz ez akkor inkább öngem illet.

Bementem én az átelleni ház kapuján, mig Muki a lepénnyel birkózott, de volt eszem, hogy át ne adjam a levelet, hanem a keblembe rejtettem.

Egész délután ugy dobogott a szívem a levél alatt. Mit tegyek, ez volt a kérdések kérdése?

Ej no, gondolám végre, hiszen csak nem harapja le az crromat és este meglátogattam Bódiékat. Mikor aztán Malvinnal egyedül voltam, előállottam nagy bűnbánólag.

— Kisasszony kérem, meg tud-e bocsátani?

— Mit bocsásak meg — kérde nevetve.

— Hát izé... azt a nagy bátorságomat, hogy elfogtam a levelet?

— Mit!... mit mond — pattant fel a leány, és oly vörös lett mint a főtt rák. — Elfogta a levelem. Mi jögon tette ezt?

— Mert nem szeretném, ha kompromitálná magát.

— Hát magának arra mi gondja.

— Csak azért mondom, mert az éjzenész én voltam.

— Mi... micsoda... Ön... ön volt az éjzenész. Hát tud ön fuvolázni?

— Igen a kegyed kedvéért megtanultam.

Erre megszédült, kismult az arca és oly józúzn kezdett kacagni.

— Muki! Krisztina! — kiáltott be a mellék szobába — jertek kívánjatok nekem szerencsét. Hallottatok már ilyet? Ez a fiatal ember az én kedvemért megtanult fuvolázni. Hi, hi, hi!

Ettől a nevetéstől kezdtem magam rosszul érezni. Ő észrevette.

— Köszönöm — mondá engesztelő hangon — nagyon köszönöm. De lássa, csak az kár, hogy még önnek nincs oly szép kis bajusza, mint annak oda át.

Ne neked gyerek. Az égből cseppentem alá.

No kérem, hát nem nem volt elég okom megirigyelni György bajuszát, melybe valószínűleg az ő tudtán kívül szerelmes volt egy szép szőke lány.

Egy évtizeddel később az ábrándos leány férfi ruhába öltözött s beállott honvédnek, csakhogy közelről csodálhassa György fegyverteteit. Voltak kik fölismerték a nyalka honvédben a nőt és rajongtak körüle, de ő mindannyit tiszteletteljes távolban tudta magától tartani. En bajtarsa voltam — de csak is bajtarsa, mert: „Ha övé nem lehettem, másé nem leszek” szavakkal, mint az angolna siklott ki az ölelni vágyó karokból.

Különben ma már nekem sincs mit irigyleni György bajuszán, mert ha Malvin élne, mind a kettőnkét egyformán felférnek találna.

Hivatalos közlemények.

Gömörmege alispánjától.

11938. sz. — E megye területén a hasznos házi állatok közt a folyó hó 7-től 13-ig lefolyt héten járvány és ragályozás elő nem fordult; Oláhpatak községe a szarvasmarhára nézve még zár alatt áll.

Rimaszombat, 1884. december 17.

Szontagh, alispán.

A rozsnói járás szolgabírójától.

Pályázat.

3017. sz. — A rozsnói járás területén Dernő székhelyvel rendszeresítve levő körorvosi állomásra ezennel pályázat nyitattik.

Ezen állomás javadalmazása a következő:

1. Gróf Zichy Ferráris Bódog által évenként fizetett 150 forint.

2. A dernői vasgyár bányatársulat társládája által fizetett évi 200 fnt.

3. A k.-h.-váraljai uradalom által fizetett 100 fnt.

4. Az egészségügyi körbe tartozó 10 község által fizetett 500 fnt s végre

5. Természetbeni lakás.

A megválasztandó körorvos tartozik kerületét minden hónapban legalább egyszer bejárni, a szegényeket ugyszintén a gróf Zichy Ferráris Bódog dernői vasgyári s k.-h.-váraljai uradalmi tiszteket és gyári munkásokat díj nélkül gyógykezelni; másoktól nappali látogatásért 20 krt. éjjeliért 40 krt. díjat követhet.

Fuvar a gyógykezelni tartozik adni. Kellőleg felszerelt pályázati kérvények folyó évi december hó 31-ig annál inkább beadandók alólírothoz, mert a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Rozsnó, 1884. november hó 27-én.

Kubinyi Géza, szbiró.

Szerkesztői üzenetek.

Cassianának a hol lehet. Költeménye versnek hosszú ugyan de rosz, rajznak bar rövid, de annál gonoszabb; tele van fejtelenséggel, vagy — hogy kedvencz mű szavát megtartsuk — „anarehístával.” Ugyanazért mielőtt merész ségénéél több büne lenne, papirkosárba fojtottuk. Az örök sötétség nehezdedjék rája!

Egy régi előfizetőnek a vidéken. Panaszáról általánosságban megemlékeztünk, mert azt másoktól is hallottuk, de „nyílt levele” nem közölhető, mig adatait s személyét közelebből nem ismerjük. Ami többi kérdéseit illeti te jes bizalommal fordulhat E. A. itteni kereskedőhöz, kinek üzletét csak előnyös oldalról ismerjük, s nem lehet tőle elvitatni, hogy ezikkei gazdag változatosságával, áru minőségével s a méltányos árakkal még nagyvárosi igényeket is kielégíteni képes, miért is örömet ajánlanok őt különösen most, a karácsonyi és újévi ajándékok beszerzésének idejében részükéről is, de hát — — — nem tehetjük, mivel a beszerzésbányai nagytekinetű pénzügyigazgatóság bölcsesége még „ujdomságaink” s „nyílt tereink” rovataiban is hirdetési belyegilleteteket keres, már amig rendre utasítva nem lesz — — — felülről.

Felelős szerkesztő: Bodor István.

Magán-hirdetések.

A Gömörmezei Nép- és Iparbank
a nem rendezett kézi zálogtárgyakat
1884. évi december 27-ikének délutáni
3 óráján saját helyiségében árverezteti.
Az igazgatóság.

Hirdetmény.

Az **Andrássy Kálmán** árvák tulajdo-
nát képező jánosii utcában fekvő eme-
letes ház szabad kézből eladandó, a venni
szándékozók értekezhetnek

Szontagh Károly,
törv. kinev. gyámnál.

Karácsonyi és újévi ajándékul.

Alólírott tisztelettel értesitem Rimaszombat város és
vidékének nagyérdemű közönségét, hogy vaskereskedé-
semben a következő igen **alkalmas karácsonyi**
és újévi ajándéktárgyak szerezhetők meg: u.
m. **Halifax-, Germania-, Jégkirály- és há-**
tul esaváros szijas-koresolyák, nemkülönb
azok egyes részei a legjutányosabb gyári áron; — to-
vábbá mindenféle konyhafelszerelések: öntött-, kék- és
márványszínre zománcozott vaslemez edények, vizes
kannák és kanecók, tejes sajtárok, mosdótálak; — réz-
szabó- és gözvasalók; — réz- és vas mozsarak; — gyer-
tyatartók, tálcák, mosógépek, mindenféle nagyságu és
alaku öntöttvas és vaslemez kályhák, lábas takaréktűz-
helyek, ugyszintén e szakba vágó gazdasági cikkek, gé-
pek és szerszámok a legjutányosabb áron kaphatók.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltnak.
Rimaszombat, 1884. december 19.

Benyo Béla,
vaskereskedő.

1-2

Hirdetmény.

2016. sz. — A nagyrőcei kir. J. bíróság mint telek-
könyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Szerényi János** vég-
rehajtónak **Pletenik Antal** végrehajtást szenvedő elleni
95 frt 17 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében
a rimaszombati kir. törvényszék, a nagyrőcei kir. járásbíró-
ságnak levő. Pohorella község határában fekvő, a pohorellai
62. sztkvben Pletenik Antal tulajdonánál bevezetett ingatlanok-
ra az árverést 500 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban
elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1885
évi február hó 9-ik napján délelőtti 10 órakor Pohorellán a
község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapi-
tott kikiáltási áron alól is eladatni fognak. — Árverezni szán-
dezők tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis
kézpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett ár-
folyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333.
sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óva-
dekképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az
1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíró-
ságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismer-
vényt átszolgáltatni.

Kelt Nagyrőcén, 1884. évi október hó 30. napján a
nagyrőcei járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

Molitorisz, kir. járásbíró.

Karácsonyi s újévi ajándékul!

Alulírt ezukrászájában kapható mindenféle **karácsonyi s újévi ajándékul** alkalmas **ezukorkák** disz-
és tréfás feliratu vagy jelképes dobozokban darabonként és kiloszámba; valamint különféle sütemények, torták
1—10 frtig. jelesül: **piskota-, kenyér-, chokolade-, hab-, linczi-, mandola-, dió-, mogyoró-, narancs-, gesztenye-,**
creme-, tirol-i-, briti-, Stephania-, gyümölcs-, spanyol-szél; ugyszintén **britt-sajt** diszes formákban, kiloja 2
frt. Különös figyelmébe ajánlom különleges italaimat flaçon üvegekben és kínai korsókban. Ezekon kívül kap-
hatók nálam **rum,** thea és thea-sütemények következő árjegyzék szerint:

Valódi jamaikai rum I. számu 1 liter 3 frt 50 kr., kis üveg 1 frt 25 kr.
" " " II. " 1 " 2 frt 50 kr., kis üveg 1 frt — kr.
" " " III. " 1 " 1 frt 50 kr., kis üveg — frt 80 kr.
Brazíliai és cuba rum — — — 1 frt 20 kr., kis üveg — frt 65 kr.
Tiszta fehér rum — — — 3 frt — kr.
Kitűnő vegyítékű thea kiloja 6—10 frt, dobozonként 80 krtól 1 frt 50 krig.
Thea sütemények 20 féle, kiloja 2 frt és 1 frt 50 kr.

Pozsonyi kétszersült, csomagja 25 kr. | Thea-ostya, csomagja 45, 50 és 90 kr.
Malaga " " 25 kr. | Császár-piskota, csomagja 25 és 50 kr.
E szakba vágó minden megrendeléseket a legnagyobb pontossággal elfogad
Rimaszombat, (főtér) 1884. december 6.

Miskolezy István,
ezukrász.

3-3

Karácsonyi ajándékul

gyermekek és felnőttek részére a legalkalmasabb tárgy
a lábbeli. Ajánlom ennél fogva gazdagon felszerelt rak-
táramat, hol mindenféle nagyságu gyermek-csizmák
és cipők, nem különben felnőttek részére szintén min-
denféle nagyságu és alaku lábbeliek a legjutányosabb
ár mellett egyedül csakis nálam szerezhetők meg.
Rimaszombat, 1884. decz. 14.

Husek Ferencz, cipész.

Új kávéház

Rimaszombatban a főtér 14. sz. a. házban.

Mint hogy Rimaszombat város férfi közön-
sége már hosszabb idő óta kénytelen egy
oly helyiséget nélkülözni, hol szabad idejét
szórakozva eltölthesse, elhatároztam, hogy
e bajon segitendek és söresarnokom eddigi
téli helyiségét

kávéházzá

alakítom át. Elhatározásomat tett követte és
most egy oly diszesen berendezett és min-
den kényelemmel ellátott kávéháznak birto-
kában vagyok, mely semmi kívánni valót
nem hagy maga után. — Felhívom tehát
a szórakozást kereső n. é. férfi közönséget,
hogy a billiard-, sakk- stbin kívül többféle
napi- és hetilap áll rendelkezésükre.

Továbbá felemlitem, hogy különféle bor
és sörön kívül feltalálható itt mindenféle
kávéházi meleg és hideg italok a legjutá-
nyosabb árak és gyors kiszolgálat mellett.

Végül pedig bátorkodom még az igen
tisztelet közönség pártfogását és gyakori látó-
gatását kikérni, melyek után maradtam

kész szolgáljuk

Rimaszombat, 1884. decz. 11.

2-*

Gömöri Ede.

IV. évfoly.

Előfizetési felhívás

IV. évfoly.

a „Magyar Háziasszony“

háztartási, gazdasági és szépirodalmi hetilap, a magyar
gazdasszonyok orsz. egyesületének hivatalos közlönye IV.
évfolyamára.

A magyar hölgyek ezen egyetlen szaklapja ma már nagy el-
terjedésnek örvend, a társadalom minden rétegében. Képviselet a nők
ös-zes érdekeit, nasznos tanácsokat ad és amellett, hogy a takarékos
gazdálkodás és rendszeres háztartás elveivel megismerttet, még kel-
lemes szórakozást nyújt akkor, midőn a nő elvégezte házi teendőit.
Íranya olyan, hogy a család minden tagja, a serdülő leány, a fiatal
menyecske, a szerető anya, a gondos házi asszony és az öreg anyó-
ka egyaránt élvezettel olvashatják. Egyes rovatai, mint a **háztartási,**
kertészeti, egészségügyi (házi orvos) és **divat rovatai,** valamint **ve-**
zérczikkei is szakavatott írók és írók által írtak be és emellett
a **tárcza** és **regényrovatban** is az elismert többi munkatársakkal ta-
lálkoznak olvasóink: méltán megérdemli tehát az a nagymérvű ér-
deklődést, melyben részesedik mert hol egyszer beköszöntött, ott
nékülözhetlen társalkodó a „Magyar Háziasszony“ az olvasó
asztalon. — A esinos kiállítás, v sárnapokon 12—16 oldalon meg-
jelenő lapnak **előfizetési ára:**

egész évre 6 frt, fél évre 3 frt, negyed évre 1 frt 50 kr.

Előfizetések a „Magyar Háziasszony“ kiadóhivatalá-
hoz: Budapest, vácsi körút 20. sz. a. intézendők és a hó
bármely napjától elfogadhatnak.

A „Magyar Háziasszony“ kiadóhivatala mutatványszámokat
ingyen és bérmentesen küld mindazoknak, a kik ez iránt hozzá — leg-
ozészerűbben levelező-lappal — fordulnak.

A „Magyar Háziasszony“
2-5 kiadóhivatala Budapesten, vácsi-körút 20.

E szaklapnak egyik háztartásból sem szabad hiányozni, miután
utmutatásai mellett több száz frtot lehet a háztartásban megtakarítani.

Valódi visontai vörös bor.

Alólírott tisztelettel értesíti Rima-
szombat város és vidékének nagyérde-
mű közönségét, hogy nála a legjobb
minőségű, tisztán kezelt

valódi visontai vörös bor

nagyban (50 litertől kezdve) a leg-
jutányosabb árak mellett kapható.

Rimaszombat, 1884. november 28.

Burszky Soma.

4-*

Kiadóhivatal: Budapest V. Nádor-utca 7-ik szám.

Előfizetési árak

a „PESTI HIRLAP“-ra

Egész évre . . . 14 frt — kr.

Félévre . . . 7 frt — kr.

Negyedévre . . . 3 frt 50 kr.

Egy óra . . . 1 frt 20 kr.

Egy szám helyben 4 kr.

Vidéken 5 kr.

PESTI HIRLAP

LEGLCSŐBB, LEGJOBB, LEGELTEREJDTEBB MAGYAR

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelen

mindennap

az ünnep- és vasárnapokat követő

napokon is, 2-2³/₄ iven.

Mutatványszámok kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küldetnek.